

Als architectuur en fotografie samenvallen

De renovatie van het hoofdgebouw van een 19^e-eeuws landgoed door Archivolt Architecten heeft gezorgd voor een verdubbeling van het aantal arbeidsplekken, waardoor de sterk gegroeide organisatie niet hoefde te verhuizen. Om de grote transparantie van het nieuwe interieur iets te verzachten is Thea van den Heuvel, lid van DAPh, gevraagd om voor de glaspartijen een fotokunstwerk te maken.

— foto's: Thea van den Heuvel/DAPh

Intermetzo, een gespecialiseerde jeugdzorginstantie, is ontstaan uit een fusie van LSG Rentray en Zonnehuizen. Het hoofdkantoor van Intermetzo staat op het landgoed van het voormalige protestantse opvoedingstehuis Nederlandsch Mettray, opgericht in 1851. Na een aantal fusies aan het eind van de vorige eeuw en de voorlaatste fusie in 2010 tussen Rentray en de Leo Stichting Groep, paste de organisatie eigenlijk niet meer in het prachtige maar ook wat verouderde voormalige internaatgebouw. Archivolt

Architecten ontwikkelde in korte tijd een plan voor de renovatie.

Uitgangspunten voor de renovatie waren het gebruik maken en weer zichtbaar maken van de kwaliteiten van het hoofdgebouw, plus de algehele verduurzaming ervan. Die verduurzaming is gerealiseerd door het aanbrengen van isolatie, zonnepanelen, een bijzonder hybride ventilatiesysteem en door het pand voor te bereiden op warmte en koude opslag in de bodem. Het zichtbaar maken van de kwaliteiten van het pand werd

bereikt door, zoals Martin van Dort van Archivolt Architecten dat noemt, 'heel veel rommel uit het pand weg te breken.'

De kapverdieping was bijvoorbeeld volledig verkamerd, met weinig daglichttoedreding en weinig uitzicht naar buiten. De plafonds zijn verwijderd en de ruimte is opnieuw ingedeeld met glazen wanden, waarbij de kapconstructie ook als visueel dragend element behouden bleef. Zo ontstond een zeer open werkomgeving en steeg het aantal werkplekken van 60 naar ongeveer 120. Dit droeg ook bij aan de verduurzaming van het gebouw. Extra daglichtinval is gerealiseerd door het open maken van de top-

Links
Op de kapverdieping is een transparante en lichte kantoorvloer gerealiseerd.

Rechts
Voor de glazen wanden fotografeerde Thea van den Heuvel twaalf jongeren die 'tegenwind' ervaren.

begeleiden hebben veel meegemaakt,” ontdekte Van den Heuvel, “en ervaren veel tegenwind in hun leven.” De jeugd en het spelen met de wind werden de uitgangspunten voor het kunstwerk. Van den Heuvel: “Die tegenwind kan je ook sterker maken, tot het punt dat die je niet meer raakt, je niet meer onderuit haalt, maar je er mee kan spelen.” Het bleek een uitgangspunt waar niet alleen het management en de OR, maar waar ook medewerkers zich heel goed in konden vinden. Zij hebben er in hun werk immers ook mee te maken.

Die breed gedragen goedkeuring is belangrijk. “Zo’n project vraagt een grote betrokkenheid,” aldus Van Dort: “Het is een soort ziel die je aan het gebouw toevoegt, en dat moet gedragen worden door de mensen die daar bijna dagelijks zijn.” Van den Heuvel benadrukt dat communicatie met de opdrachtgever cruciaal was en dat gedurende iedere fase de plannen werden gepresenteerd. Voor het creëren van de visualisatie stelde Van den Heuvel een team samen bestaande uit een medewerker van het vaklab dat voor de druk ging zorgen, een

beeldbewerker, en kunstenaar en communicatiedeskundige Ursi Hondtong.

Voor het cruciale moment, het omzetten van het concept in beeldtaal, zijn twaalf jongeren gescout bij een judoclub. Zij zijn gefotografeerd in witte kleding, die symbool stond voor een nieuwe fase in hun leven, voor positiviteit. Windmachines gaven hen de mogelijkheid letterlijk te spelen met de wind, met hoedjes, paraplu’s of hangend aan touwen. Uit deze opnamesessies zijn zestien beelden geselecteerd voor twee verdiepingen in het pand. Foto’s van woestijnzand uit Marokko zijn gebruikt om de beelden een bodem te geven. In samenwerking met de architect zijn de beelden op de millimeter nauwkeurig ingepast in tekeningen en is alles op locatie nog eens nagemeten voor een exact eindresultaat. Om de jongeren werkelijk door de ruimte te laten zweven is gekozen om te printen op een glasheldere folie die nog niet in Nederland verkrijgbaar was. Het resultaat is bijzonder en wordt door de gebruikers niet enkel als mooi ervaren. Van den Heuvel: “Ze zijn er ook trots op, ze zien de beelden als een representatie van ‘onze jongeren’ en het geeft ze energie en een goed gevoel om in zo’n omgeving te mogen werken.” —

DAPh staat voor Dutch Architectural Photographers. Het is een collectief van zelfstandige architectuurfotografen bestaande uit: Hennie Raaymakers, Imre Csányi, Jan Paul Mioulet, Katja Effting en Thea van den Heuvel.

Meer informatie
www.daph.nl

pen van het pand en het aanbrengen van extra glasstroken met houten lamellen. Hierdoor ontstaat binnen een optimale beleving van het landschap buiten.

Archivolt Architecten realiseerde zich al tijdens de ontwerpfase dat mogelijk niet alle gebruikers de grote mate van transparantie als prettig zouden ervaren. Om de glazen wanden een iets zachtere uitstraling te geven stelde zij voor om samen met Thea van den Heuvel een visualisatie voor de ramen te maken. Dat proces begon voor Van den Heuvel met luisteren naar de wensen van de organisatie, naar luisteren en nog meer luisteren. “De jongeren die zij